

ZYCIE PODLASIA

TYGODNIK SPOŁECZNO-GOSPODARCZY

Redakcja i Administracja: Siedlce, Piłsudskiego 6.
Konto P. K. O. Nr. 65.551. K. K. O. Siedlce r-k
tygodnika „Życie Podlasia”. — Telefon Nr. 3.

REDAGUJE KOMITET.

Administracja czynna z wyjątkiem niedziel i świąt
od 12 — 14 codziennie. Wtorki, piątki 12 — 15.
Redaktor przyjmuje wtorki i piątki od g. 12 — 13.

Co u nas zrobiono?

Wiele się mówi i pisze o wyłączonej działalności w kierunku zorganizowania i zaprawienia starszego i młodszego pokolenia do akcji społecznej, wiele sum z budżetów samorządowych, a nieraz i państwowych, idzie na poparcie tych celów. Akcja idzie w kilku kierunkach. Z jednej strony chodzi o wzmocnienie kultury materialnej ludności przez organizowanie związków i instytucji o założeniach gospodarczych, z drugiej zaś o podniesienie ogólnego poziomu oświatowego szerokiej mas, o ich obywatelskie wychowanie, jednym słowem, o kulturę duchową.

Zobaczmy, co na tem polu udało się dotychczas zrobić na naszym gruncie, t. j. w powiecie siedleckim. Zaczniemy od zrzeszeń o charakterze gospodarczym. Ogółem w powiecie posiadamy 43 spółdzielnie, w czem 7 mleczarskich, 15 krawczyńskich i 21 innych.

Spółdzielnie mleczarskie rozmieszczone są następująco:

m. Mordy	— 1	Wiśniew	— 1
Cauryły	— 1	Zbuczyn	— 1
Krzyszlin	— 1	Zeliszew	— 1
Skórzec	— 1		

Pozostałe 14 gmin i miasto Łosice dotychczas nie zorganizowały u siebie spółdzielni mleczarskich.

Spółdzielnie kredytowe znajdują się w następujących gminach: m. Mordy, Cauryły, Krzeszlin, Królowa Niwa, Kornica, Łysów, Niwiski, Skórzec, Skupie, Starawie, Wiśniew, Wodynie, Zbuczyn i Zeliszew.

Inne spółdzielnie (przeważnie społeczne) znajdują się, za wyjątkiem m. Mordów i gmin Łysów, Swiniarów i Zbuczyn, we wszystkich gminach po jednej. Wyjątkiem się w tym wypadku gmina Cauryły, która posiada aż dwie tego rodzaju spółdzielnie.

Kółek Rolniczych w powiecie mamy 47. Nieobjęte ich działaniem są tylko m. Mordy i gmina Łysów. Pozostałe gminy posiadają następujące ilości Kółek Rolniczych:

m. Łosice	— 1	Sarnańki	— 1
Cauryły	— 3	Skórzec	— 1
Domanice	— 2	Skupie	— 2
Górki	— 2	Stok Ruski	— 4
Husław	— 1	Swiniarów	— 1
Krzyszlin	— 3	Starawie	— 5
Królowa Niwa	— 2	Tarłów	— 1
Kornica	— 1	Wiśniew	— 3
Niwiski	— 3	Wodynie	— 2
Olszanka	— 2	Zbuczyn	— 3
Przemyski	— 1	Zeliszew	— 4

Przeduje jak widzimy gmina Starawie. Domów ludowych na terenie powiatu istnieje 14, a mianowicie: w Łosicach, Mordach, Górkach, Krzeszlinie, Królowej Niwie, Kornicy, Przemyskach, Skórcu, Skupiu, Stoku Ruskim, Tarkowie, Wiśniewie, Zbuczynie i Zeliszewie. Świłtlice zorganizowano 41 z czego w gminach:

m. Łosice	— 1	Skórzec	— 1
m. Mordy	— 1	Skupie	— 1
Cauryły	— 1	Stok Ruski	— 2
Domanice	— 6	Swiniarów	— 3
Górki	— 3	Starawie	— 1
Husław	— 1	Tarłów	— 1
Krzyszlin	— 3	Wiśniew	— 4
Kornica	— 1	Wodynie	— 2

Niwiski — 1 Zbuczyn — 2
Przemyski — 1 Zeliszew — 2
Sarnańki — 3

Z powyższego zestawienia wynika, że w tej dziedzinie pozostaje jeszcze wiele do zrobienia, lembardziej, jeśli weźmiemy pod uwagę, że gminy Królowa Niwa, Łysów i Olszanka nie posiadają ani jednej świłtlicy. Otwiera się tu szerokie pole dla działań dla miejscowych oświatowców, którzy będą mogli wykonać się inicjatywą i zrozumieniem wartości społecznej i wychowawczej świłtlicy.

Zorganizowanych Kół Młodzieży Wiejskiej „Śiew” mamy w powiecie 50, z czego posiadają:

m. Mordy	— 1	Sarnańki	— 5
Domanice	— 5	Skupie	— 1
Górki	— 3	Stok Ruski	— 5
Husław	— 1	Swiniarów	— 1
Krzyszlin	— 2	Starawie	— 4
Królowa Niwa	— 1	Tarłów	— 1
Kornica	— 1	Wiśniew	— 2
Łysów	— 6	Zbuczyn	— 3
Niwiski	— 1	Zeliszew	— 6
Olszanka	— 1		

Na pierwsze miejsce wysuwają się gminy Łysów i Zeliszew, każda z 6-ma kółkami. Niemą dotychczas Kół Młodzieży w Łosicach, Cauryłach, Przemyskach, Skórcu i Wodyniach.

Oddziałów Związku Strzeleckiego jest ogółem 48. Nie istnieje one tylko w gminach Cauryły, Niwiski i Swiniarów. W pozostałych gminach znajdują się w następującej ilości:

m. Łosice	— 2	Przemyski	— 2
m. Mordy	— 1	Sarnańki	— 2
Domanice	— 7	Skórzec	— 3
Górki	— 6	Skupie	— 1
Husław	— 2	Stok Ruski	— 2
Krzyszlin	— 3	Starawie	— 1
Królowa Niwa	— 1	Tarłów	— 1
Kornica	— 2	Wiśniew	— 3
Łysów	— 1	Wodynie	— 3
Olszanka	— 2	Zbuczyn	— 3
		Zeliszew	— 2

Największą ilość oddziałów posiada gmina Domanice i gmina Górki.

Strazy Pożarnych mamy 68 — z tego wypadła na:

m. Łosice	— 1	Przemyski	— 2
m. Mordy	— 1	Sarnańki	— 3
Cauryły	— 4	Skórzec	— 7
Domanice	— 3	Skupie	— 2
Górki	— 2	Stok Ruski	— 4
Husław	— 1	Swiniarów	— 1
Krzyszlin	— 4	Starawie	— 1
Królowa Niwa	— 3	Tarłów	— 1
Kornica	— 2	Wiśniew	— 3
Łysów	— 4	Wodynie	— 6
Niwiski	— 4	Zbuczyn	— 2
Olszanka	— 2	Zeliszew	— 5

Tutaj na pierwsze miejsce wysuwa się gmina Skórzec ze swoimi 7-ma strażami.

Kół Gospodyń Wiejskich istnieje ogółem 28 w 15 gminach, z czego:

m. Łosice	— 1	Sarnańkach	— 2
Cauryłach	— 3	Stoku Ruskim	— 3
Domanicach	— 1	Swiniarowie	— 1
Górkach	— 5	Starawej	— 3
Husławie	— 1	Wiśniewie	— 1
Krzyszlinie	— 3	Wodyniach	— 1
Niwiskach	— 1	Zbuczynie	— 1
		Zeliszewie	— 1

Niemą tej organizacji w gminach m. Mordy, Królowa Niwa, Kornica, Łysów, Olszanka, Przemyski, Skórzec, Skupie, i Tarków. Najwięcej Kół liczy gmina Górki.

Zestawienia powyższe nie wyczerpują całokształtu sprawy. Należałoby jeszcze uwzględnić mnóstwo innych poczynań społecznych, przejawiających się w najrozmaitszych formach; przekazywałoby to jednak ramy skromnego artykułu, wyrażającą natomiast rozmiar doświadczeń i wypracowania, poprzestaniemy więc na tem.

Dla wielu, interesujących się tym tematem, wydać się może, że cały ten dorobek wygląda dość skromnie. Nie przeczymy. Trzeba jednak spojrzeć na tę sprawę pod kątem widzenia ciężkich warunków terenowych i uwzględnić, że organizacje, w tym artykule omawiane, wykazują stałą tendencję rozwojową, a zasięg ich powoły obejmuje coraz szersze kręgi. Przy dobrej woli, której, wierzymy, nie zabraknie i na przyszłość, w niedługim czasie nie będziemy mieli w powiecie ani jednej wsi, w której nie byłoby jakiegokolwiek placówki, z pośród tutaj omawianych.

Wielka wycieczka do Zakopanego i Krakowa na „Święto Gór”.

Dnia 4 sierpnia b. r. wyjeżdża z Siedlec do Zakopanego i Krakowa wycieczka na „Święto Gór”, która odbędzie się w dniach od 6 do 12 sierpnia b. r. w Zakopanem pod protektorem P. Prezydenta Rzeczypospolitej i P. Marszałka J. Piłsudskiego.

Na program święta gór złożą się konkursy i pokazy tańca, pieśni, strojów ludowych grup regionalnych, przedstawienia teatrów ludowych, zawody strzeleckie, wielobój W. F. grup regionalnych, defilada grup regionalnych oraz hold górsmo, następnie jarmark wyrobów przemysłu ludowego, wystawa sztuki oraz wystawa turystyczno-sportowa, zabawy ludowe, wreszcie tydzień tatrzański, połączony z wycieczkami w góry. Kwatery zapewnione na miejscu.

Wycieczka potrwa 6 do 7 dni. Komitet organizacyjny doloży starania, ażeby dać możność uczestnikom wycieczki zwiedzenia zabytków Krakowa oraz wzięcia udziału w spyaniu kopca I-go Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego w Krakowie.

Kosztą przejazdu Siedlce-Kraków-Zakopane i z powrotem wyniosą do 20 złotych od osoby, zależnie od ceny karty uczestnictwa.

Zapisy do dnia 1 sierpnia b. r. przyjmują Komitet Organizacyjny, Siedlce, ulica Florjańska Nr. 12, i piętro, u p. p. Gątkowskich.

Czytanie i rozpowszechnianie „Życie Podlasia”!!!

Dalszy przebieg pojedynku na F. O. M.

P. Dyrektor Guzik wpłacił na FOM i jednocześnie wzywa p. Konopkę Ięzergo z majątku Cisie, poczta Kotuń, p. Marchockiego Zygmunta z Krzeska.

P. Lipiński wpłacił na FOM i jednocześnie wzywa ks. Harasima Konstantego z Niwisk, p. Przanowskiego z Niwisk, p. Janinę Marchocką z maj. Zawady, poczta Krzesk, p. Stencia Michała z maj. Starawiec, p. Kłinię Edwarada ze Strzaly, p. Paszczołkowskiego Józefa majątek Szostek, poczta Wodynie, p. Nowelskiego Jana z majątku Wodynie, ks. proboszcza Winaera z Mokobódi, ks. proboszcza Frejla z Suchozobr.

P. Dr. Stein wpłacił 2 zł. wzywając p. Dr. Gellfissa i p. Mec. Rubinsztajna Natana.

P. kpt. Kruczek wpłacił 1 zł. wzywając p. Irene Kruzkowa.

Ks. Witold Jęzowski wpłacił 10 zł. wzywając Ks. Dziekana OK. IX. Franciszka Walska, st. kapelana ks. S. Krzymowskiego z garn. Biała Podlaska, st. kap. ks. Butrymowicza Rajmunda z garn. Równe.

Inż. Pohoski Kazimierz wpłacił 3 zł. wzywając p. Mec. Janickiego, p. prof. Lipińskiego, p. Dr. Buczyńskiego, p. inż. Pawlikowskiego, p. Tomczaka.

P. Palusińska wpłaciła 3 zł. wzywając p. Lidję Wardzińska i p. mir. dypl. Kowalka.

P. Ludwik Szajda z Kotunia wpłacił 3 zł. wzywając p. Łukasiewskiego Jana, p. Halka Wincentego, p. Granwaldowa Feliksę, p. Hudzińskiego Mieczysława, p. Kwietnia Mieszława.

Pp. Przemyski Tadeusz i Kusmierczyk Julian wpłacił 5 zł. wzywając ks. proboszcza Zarębę Aleksandra z Sarnańki, p. Lopatnika Daniela z Klimczy, p. Naszowskiego Michała i p. Zwolińskiego Leona z Górki, p. Kaczmarczyka Ireneusza z Łosic.

P. inspektor Ruszel Władysław wpłacił 5 zł. wzywając p. podinsp. Sabata Juliana, p. Wierzejskiego Michała, p. Kruczka Stanisława, p. Ryszkowską Helenę, p. Oknińskiego Stanisława.

P. Kling Józef wpłacił 10 zł. wzywając p. Paprockiego Aleksandra, p. Figurskiego Czesława, p. Bechcińskiego Czesława.

P. Harmała wpłacił 2 zł. wzywając p. Kazimierza Borkowskiego, p. Okławiana Wiszniewskiego.

P. Aleksander Koziol, wójt gm. Starawiec wpłacił 5 zł. i wzywa kolegow wójtów pp. Wysockiego Feliksa z gminy Krzeszlin, Romanaka Stanisława gmina Cauryły, Kotołowskiego Jana gmina Stok Ruski, Kruka Jana gmina Zeliszew, Wierzejskiego Aleksandra gmina Królowa Niwa, Świętochowskiego Andrzeja gmina Wiśniew, Barszcza Stanisława gmina Zbuczyn, i pozostałych kolegow p. wójtów powiatu siedleckiego.

P. Piekas Jan, sekretarz, wpłacił 3 zł. i wzywa kolegow sekretarzy p. Lemieszka Witolda z gminy Tarków, Lochinę z gminy Wodynie, Koczarskiego Stanisława z gminy Skupie-Mokobody, i pozostałych na terenie powiatu.

ZSADU.

W poprzednim numerze, przez niedopatrzność osoby, zatrudniającej będącego na urlopie redaktora, zostało na tem samem miejscu zamieszczona wiadomość bez użyczenia aprobaty Komitetu Redakcyjnego. Z tego powodu Redakcja „Życia Podlasia” nie bierze odpowiedzialności za treść wspomnianej notki, a w szczególności musi się zastrzec co do poglądów jej autora, który wypowiedział w niej swoje osobiste zapewnienie na imię i nazwisko, zamieszczając w swoim czasie w „Ziemi Śiedleckiej”, za znaczenie, że listów miał wywołać pousszczyński niemiak.

Redakcja naszego pisma katerycznie nie stwierdza, iż ogólna opinia w Śiedlech bynajmniej nie reagowała w ten sposób na list, o którym mowa. Także, o ile nas poinformowano przypuszczania autora wiadomości, że może nastąpić zgoda pomiędzy strunami nie ma żadnych podstaw.

Lwią częścią spraw zapobiegających wlokące sądów śiedleckich, a zapewne i innych — stąpają tak zwane oporówki i pyskowi.

Dziewięćle te nazwy obejmują różną naturę i przebieg śmieciowości. W zupełnym wypadku chodzi o obronę tego, co utarło się nazywać najchętniej przez zabornych „wrogiem”, za którego opinia rusticana (nietyko zresztą rusticana) uważa sekretarza i komornika. Narządy, w szczególności, przynajmniej w części, odczuwanych tak bogatym repertuarem epitetów i wywisk, że bledną wobec nich najwymyślniejsze języki przekleństwa. Dobrze jeszcze języki kończy się na obrzeżeniu słowu, nierazko jednak sprawa przetrwa obrót młotem pomysłowy, na męczymywny, przynajmniej w części, książki i kamienie, a niekiedy nawet kamica broń przyboczna, kłonic lub ulubiona przez kobiety — kłanika. W takich wypadkach zacietrzewienie obródek zagrożonego mienia osiąga tak wielkie natężenie, że nawet, w oczach policji okazuje się częściowo tylko skuteczną i przedstawiciel Urzędu Skarbowego nietyko musi ponieść czynności urzędowej, nie często również sfałszować się ucieczką. Ostatnio sprawy takie mnożyły się w sposób zastępowy — i jedynym środkiem zapobiegawczym a właściwie odstraszającym — okazuje się surowa represja karna.

Wbrew powszechnie utartej opinii, że w okresie po wojnie światowej, przepiękność niepomiarnie wzrosła wśród mas szerokiej — stwierdzać można raczej objaw pociągający — zmniejszenie liczby przestępstw skierowanych przeciwko własności. Nie tracąc wielkiej pasyjności szerokie masy prac, w rodzaju procesu Gorgonowej lub krakowskich morderców Garczarzewy — coraz rzadziej kroniki policyjne notują wypadki pozbawienia życia w celach rabunkowych. Wśród „wład” naszego państwa, w szczególności przez niepcywy SDN spraw tego rodzaju na wyróżnienie zasługują sprawa niejakiej

Zochowskiej — nietyko ze względu na niecodziennie tło, ale także na niezwykłe drobniactwo, jakby żywcem z kryminalistyki powzięte wyjątkowe dochodzenia, zastosowana przez st. prok. Rydera, policjanta o holmesowskim zacięciu. Sprawa miała się tak.

W cichym, spokojnym majtku, w powiecie węgrowskim, żyła od lat wielu na chłibe łaskawca, siedząca, ośmioletnia letnia staruszka, Orlarzewka, wysłuchana gospodyni. O młiej, przez wyszlach lubianą starowiec kazały pewne, nieprawdopodobne pogłoski, przypisujące jej posiadanie „ucielanego na czarną kłodkę kapitału”. „Kapitałiska” mieszkała w domku oddzielnym wespół i w niezakłóconej harmonii z 28-o letnią panną z synkiem, służącą „w stanie czynnym”. Zochowska. Pewnej niedzieli, o świecie, mieszkaćcy dworu zaalarmowali zostali przezadziwim krzykiem Zochowskiej, obwieszającym, że „babcię krze zabrała”. Rzeczywiście, na łożku pod zbroczoną krawędzią pierzyna, leżała staruszka ze strasznie zamaskowaną twarzą. Na ścianie obok widniała szeroka, na kształt gwiazdy plama krwi — na podłodze siewkera we krwi.

Powstała ogólna dezorientacja — podejrzewano wszystkich i wszystkich, najwyższy zaprzeczył zabiła, Zochowska. Po przybyciu policji sprawa przybrała inny obrót.

Przodolnik Ryder chodził po izbie, badał, mierzył, kombinował, oglądał, przyziernął, przepytwał. Rezultat — rozprawa sądowa dostarczała poszłek, bardzo silnie obciążających Zochowską. Zastójmy stył iefektowny: służąca z wywołaniem posada, nie otrzymała żądanej pomocy — znajduje się u niej przeszło 400 zł złotych.

Znana posiadaczka pieniędzy — w rozburzonym kulerku znajduje się 4 cz.

Synek oskarżenie budzi się w nocy, słyszy jakiegoś niecodziennie odgłosy, małki obok niego, łożka niema. Mieszkanie jest od wewnątrz zamknięte na zamknięcie — na zewnętrz, chodzi przez całą noc stróż nocny ze ziemi posad. Łóżko Zochowskiej stoi o 30 cm. od łóżka zabitej — oskarżona twierdzi, że nie słyszała i nie wie. Świadcówkę zeznają, że oskarżona miała rano krew na ręku, oraz prala zakrwawioną chustkę. Oskarżona ma na sobie czyste białe, a pod łożkiem zamordowanej znaleziono wianek z zakrwawioną kuszulą, butami i fartuchem.

Wysłarżono. Wyrok płaćności lat więzienia, dziesięć lat pozbawienia praw publicznych.

Łato ma to do siebie, że młodzi 19-o letni herbotalni „podróżni” wybierają się na „trampowanie”. — Zerzelo się na stacji w Łukowie dwóch katolików i jeden potomek izraela. Katolicy — „bezforsey” — żydek chcyzr swa 4 zł. w bucie zamaskował, lecz nieopatrznie z posiadania ich przystraszono i podróży zdradził. Pozzli. W najbliższym łanku proletarższ „kapitałisz” do ziemi przydzalili, but ściągali, gotówkę zalasnoli.

Pracownicy!

Przed zgórą osmioma miesiącami dokonaliśmy zbiorowego wysiłku dla zapewnienia Państwu równowagi budżetowej. Z duża partymy na nasze działo. Państwo zagwarantowało nam ze swej strony oprocenowanie Pożyczki i zwrot jej po 10-ciu latach. Zgodnie z zapowiedzią od dnia lipca rozpoczęła się wydawniczością obligacji dla tych, których pełna należność pokryli w 6-ciu ratach do dnia 5 marca r. l.

Z chwilą wydania obligacji dorobek naszej zbiorowej pracy — wyrażający się sumą 149 milionów złotych zostanie rozprekowanym między 665.717 pracowników państwowych i samorządowych. Z tą chwilą na każdego z nas z posteród miliona subskrybentów — pracowników spądnie obowiązek obrony naszego wspólnego dorobku. Tak jak ofiarnie w dłaich subskrypcji zaswiadczyliśmy o naszym rozważeniu potrzeb Państwa, tak obecnie musimy okazać hart i wytrwałość, zatrzymać w swem posiadaniu obligację Pożyczki Narodowej w następujących dziesięciu latach. Dopiero wtedy, bowiem, spełnimy swój obowiązek do końca.

Rząd oświadczył wyraźnie, że wykup tylko te obligacje, które przedstawiłone będą przez ich prawnych właścicieli. Może to jednak nie powstrzymać spekulatorów i lichwiarzy, liczących na samo oprocenowanie, i tak znaczny i pewny, od prób wykupywania obligacji pomimo ich wartości. T drugą naszą, wspólną kłopotliwość narodową, zaszkodzoną z naszych budżetów domowych, mogłby przejść w obec, najbardziej niepowolane ręce.

Oświadczamy, że zdradą interesów państwowych będzie wyzbywanie się obligacji na drodze nielegalnej. Nie wstajmy natomiast, że w otworze posiadanych środków finansowych utworzona będzie możliwość legalnego obrucenia obligacji dla tych, najbalszych ekonomicznie subskrybentów, których ciężkie warunki życia zmusza do tego.

Ogólnopolski Pracowniczy Komitet Pożyczki Narodowej.

Wizytacja Okręgu P. C. K.

W dniu 1 lipca Okręg Podlaski P. C. K., w składzie: Funktor Obrony Morzkiej i Wyższenia, że nawet najbiedniejszego obywatel powinien według swych możliwości przyczynić się do jego wzrostu. Zbiórki będą trwać do marca 1935 roku.

W imieniu zbiorczych przewodniczących działają referentów, za ich referaty wydziałacze Funktor Obrony Morzkiej a udzielone żydówkom masom ziemianinowym.

W myśl tych przemówień, stary cechów pobrali znaczki na FOM, aby rozsprzedzać je wśród członków i w ten sposób stałe, miesięcznie się opodatkować.

Kradzież. Z sklepu Mordka Edelstejna, Florkańska 81, skradziono różnych wyrobów tytoniowych na sumę zł. 130.

Jadwiga Michalowska. (20)

Walka o nowe szkole na terenie Śiedlec.

(Wspomnienia z przed 30-let lat).

(Ciąg dalszy).

Charakterystyki uczennic, prowadzone przez koleżgów i koleżanki uzupełniono nowym czynnikiem — badaniami logicznymi i pedagogicznymi. Prof. Jotekówna potrafiła tak rozpoznać nasze panie dla spraw pedagogicznych i dał badła testowych, że na posiedzeniach rady pedagogicznej często staczałyśmy istne boje o prawdziwość naszych ocen i konieczność pogłębienia naszej wiadomości, uczennic, dziny psychologicznej, a psychologji rozwojowej w szczególności. Prof. Jotekówna wskazywała nam również na wielkie myśli, tkwiące w dziełach naszego Dawida, zapoznanego nietyko na własnym terenie.

Dysputy wykazywały ponadto, że intycyja, ocena poszczególnych uczennic, choć też bardzo cenna, to jednak nie wystarczy a porzeczawca na niej jedynie w żadnym wypadku nie należy. Ped do samokształcenia ogólna są mnanowo. Rezultatem tego był odczyt dla szerzej publiczności nietyko na dziedzinie wiedzy pedagogicznej, ale i z dziedziny literatury również. Tutaj przy trzymał mój mąż.

Liczbą uczennic stopniowo zaczęła wzrastać, na początku tego roku było ich już 215 w szkole. „Tendencja zwy-

kowa” zaznaczała się w zdwojonej korespondencji z rodzicami pozamięscowymi. Odrzuciła tę tendencję przywalała pomsz zównika K. Zembrzuka w Śiedlech. Rezultatem tego odczucia była obustronna propozycja połączenia naszych dwóch szkół w jeden wielki woskowy zakład naukowy. Preretrakcje zostały daleko i zdawało się, że projektowane połączenie i stalo nastąpi. Niestety — ambicje osobiste (p. K. Zembrzuka nie chciała ustąpić z kierownictwa), a nadewszystko biogunowo różne nastawienie pedagogiczne obu kierowniczek i ich ustosunkowanie się do najdotychczasowych zagadnień wychowawczych przerwały preretrakcje strony, Ukłaniamy się zażalenie — na zawsze.

W roku tym przeprowadziliśmy poraz pierwszy egzamin maturalne systemem jednorazowym. Abiurkanci otrzymali świadectwa dojrzałości 8-klasowej Szkoły Handlowej Żeńskiej J. Barszczyckiej-Michalowskiej.

Wówczas już na terenie naszej szkoły żywym echem odbiła się zakorzeniona praca w organizacjach wojskowych, powołanych do życia przez Józefa Piłsudskiego. Ta konspiracyjna na gruncie naszej szkoły praca zaczęła nabierać żywego rumieńca. Rozpoczęłyśmy wespół z wybraną grupką naszych starszych dziewczęcych zbierkę na Skarb Wojskowy. Inkasentami tych sum były studenci Polacy, studujący na uniwersytetach belgijskich. Do Krakowa zbierane przez nas sumy dochodziły via Bruksella. W szko-

le naszej inkasowały sumy to brat jednej z naszych uczennic, J. Dochody z „Sobótka” i z innych przedstawień szły na ten cel.

Wiara w zwycięstwo walki zbrojnej — pomimo wszystko — powoli tylko ogarniała najbardziej entuzjastyczne jednostki. Uważano, że śminy cudny sen o niepodległości, który jednak nigdy może się nie zicić... Pamiętam, że z jakim zapalem dowodzący nasze dziewczyny, że trzeba było chcieć forca, a chęć naszą przetrzeć się w czyn. Imię Józefa Piłsudskiego coraz częściej zjawiało się na naszych ustach. Praca Jego poza kordonem nabierała specyficznego rozgłosu. Kola tak zwane „narodowe” już wówczas brzmiały szły młodzieży przed wyprawianiem Jego imienia. A jednak jakaś dziwna moc szła do nas od Krakowa. To wola jego promieniowała i budziła naród ze snu.

Pamiętam, jak przed wyjazdem ze świąt Bożego Narodzenia do Belgii studenci nasi chcieli zebrać możliwie dużą sumę na Skarb Wojskowy. Proszono mnie wówczas o pozwolenie na wyprawienie Jego imienia. A jednak jakaś dziwna moc szła do nas od Krakowa. To wola jego promieniowała i budziła naród ze snu.

Dla zamknięcia oczu postanowiliśmy równocześnie z ten obrucaniem urzędów dla naszych dziewcząt. Bal odbywał

Imieniny.

Pani dowi w stylowej sukience z żurzetą Bawi gości przy stole wykwintnym słowy. Pięćmy serwis do kawy, z dala biel, z dala, i wianki w kwiatkach żurzetki rubinowy. Moc kwiatów, stos prezenty, obyczajny w dena. Mniej jednak cioty, niż słozek kremu. Co go dawał śled, bardzo żywy dla Pani i podał jej nieznaną nazwę Acliremu. Więc się dano i paniami kłomczym cudny. Jak zadowolona na długie godziny wiodły, jak uwodzona zamieszkoć poznał szkiełko budny. Be-za-tem kormozony o sła magięznej. Odmiłdła i odżywia szkiełko nietychym. Więc, by więcej na było o cznie prerakciji, Acliremu „Antiba” używacze Pania.

F. D.

Rzemieślnicy żydowscy a FOM.

W dniu 3 lipca, odbyło się wielkie zebranie, mające na celu zapoznanie szerokiej mas ziemianinowych żydowskich w sprawie obrony narodowej, które odbyło się we wtorek w sali Ochrony Sierot.

W imieniu żydowskiego komitetu „Funduszu Obrony Morzkiej” i „Ligi Kolonjalnej” zabrał zebranie p. H. Rubin-sztajn i udzielił głos magięznej praw p. H. Rubin-sztajn, który wygłosił wygłoszenie, który był bardzo ładny referat w sprawie gospodarczego znaczenia dostępu do morza dla Polski, jak również wyjaśnił jakie to doniosłe znaczenie ma dla żydowskiego handlu i przemiana, aby Polska miała silną flotę handlową i mogła w ten sposób wznieść ekspansję.

Następnie zabrał głos prezes lutejszej Ligi Morzkiej i Kolonjalnej Pan Plk. Światlicki, który dziękując Magistratu Państwa, Kramarzewi za jego wielce treściwy i wyczerpujący referat, do którego już niema co dodawać, wskazując przytem na to, iż aby zabezpieczyć flotę handlową, należy również mieć silną flotę wojenną. Polska należy do państw, które wiodą na lądzie, dzięki czemu z Polską zawierania paktów różne państwa. Do tego jednak niezbędna jest silna flota wojenna, do powstania której winni przyczynić się wszyscy obywale i wzmocnić fundusz „Funduszu Obrony Morzkiej”.

Dyrektor Banku Polskiego p. Guzik szczególnie wskazuje na to, że polszba zasada „Funduszu Obrony Morzkiej” i wyższenia, że nawet najbiedniejszego obywatel powinien według swych możliwości przyczynić się do jego wzrostu. Zbiórki będą trwać do marca 1935 roku.

W imieniu zbiorczych przewodniczących działają referentów, za ich referaty wydziałacze Funktor Obrony Morzkiej a udzielone żydówkom masom ziemianinowym.

W myśl tych przemówień, stary cechów pobrali znaczki na FOM, aby rozsprzedzać je wśród członków i w ten sposób stałe, miesięcznie się opodatkować.

Kradzież.

Z sklepu Mordka Edelstejna, Florkańska 81, skradziono różnych wyrobów tytoniowych na sumę zł. 130.

(D. c. n.)

Od Redakcji.

Zawiadamy wszystkich naszych P.T. Korespondentów i Współpracowników, że wszelkie rękopisy należy nadsyłać do redakcji najpóźniej we wtorek tygodnia. Rękopisy nadsyłane po tym terminie będą mogły być umieszczone dopiero w następnym numerze.

Upraszta się również o nadsyłanie rękopisów wprost do Redakcji — Piłsudskiego 6 — skrz. pocz. 90, lub do Drukarni Spółdz. Zarobkowej przy Federacji P. Z. O. O. — Piękną 34.

Z życia stowarzyszeń Lokatorów i Sublokatorów w Siedlcach.

W niedawnym czasie odbyło się ogólne sprawozdawcze zebranie Stowarzyszenia Lokatorów i Sublokatorów w Siedlcach. Zebranie odbyło się w Sali Domu Sierot Żydowskich, przy udziale 60 członków Stowarzyszenia, uznane za ważne ponieważ odbyło się w drugim terminie zgodnie z § 23 zatwierdzonego przez władze administracyjne Statutu.

Obrodam przewodniczył p. St. Różański. Sprawozdanie o działalności Stowarzyszenia i kasowe złożył: p. Mec. L. Gruszkiewicz, p. Władysław Michalik i p. Kazimierz Jeziorski.

Sprawozdanie Zarządu i kasowe Stowarzyszenia Lokatorów zebrani przyjęli do zatwierdzającej wiadomości, wyrażając jednogłośnie Zarządowi uznanie za dotychczasowe, — bez rozgłosu specjalnego a pozytywną pracę dla Stowarzyszenia.

Poza porządkiem obrad na zebraniu lokatorów, p. Inz. Lucjan Pawlikowski wygłosił referat p. t. „Możliwość budowy łanich mieszkań w Siedlcach”.

Do zarządu Stowarzyszenia Lokatorów i Sublokatorów w Siedlcach na rok następny powołano osoby następujące: Przewodniczącym p. Adam Wyrzykowski, 2-ch. wice — przewodniczącym — p. Kazimierz Jeziorski oraz p. Józef Albert, Skarbnik — p. H. Rubinstein, Sekretarz — p. St. Różański, zast. Sekretarza — p. Kazimierz Skup; członkowie Zarządu: p. Mec. L. Gruszkiewicz, p. Wacław Bielecki, p. Adolf Ganiowski.

Komisja rewizyjna: Pan Dr. M. Piotrowski, E. Czechowicz i F. Celnik. Nowo wybrany zarząd odbywa zebrania co dwa tygodnie, na których omawiane są sprawy bieżące Stowarzyszenia, związane z wykonywaniem zadań statutowych.

Z dotychczasowego sprawozdania o działalności Stowarzyszenia Lokatorów i Sublokatorów w Siedlcach — notujemy — że, przy pomocy Stowarzyszenia w ciągu roku ubiegłego członkowie niezamocni lokatory uzyskali około 60 porad prawnych bezpłatnie. W tym samym okresie ubodzy bezrobotni lokatorzy, byli bronienni w sądach przed eksmisją przez członka Zarządu Stowarzyszenia p. Mec. L. Gruszkiewicza. Zanotowano kilka wypadków pilnowanego załatwienia spraw mieszkaniowych między lokatorami, a właścicielami domów.

Sekretariat Stow. Lokatorów mieści się w lokalu p. Mec. L. Gruszkiewicza przy ul. Sienkiewicza 40, czynny w poniedziałki i czwartki od godz. 5 — 7 wcz.

Podjękowanie.

Kierownictwo szkoły powszechnej w Czolomyjach składała dla drogą serdeczne pokłikowanie Panu Zynierowi Wacławowi Czarnieckiemu za ofiarowane 44 książki treści naukowej, dla biblioteki szkolnej w Czolomyjach.

J. Chrzęciak, p. o. kier. szkoły

Amatorzy darmowych obiadów.

Do restauracji Stanisława Popka przy ul. Puławskiego 15, przyszedł Roman Borzecki, zam. przy ul. Białostockiej 53 i Kazimierz Brodecki, zam. przy ul. Tancka 39. Goście najedli się, napili na sumę zł. 38 gr. 20, i gdy przyszło do zapłaty, rachunku nie chcieli uregulować.

Wymienionych zatrzymano celem przeprowadzenia dochodzenia.

Państwowa Szkoła Tkacka w Striju

Z inicjatyw Wydziału Powiatowego w Striju w r. 1929 została założona Państwowa Szkoła Tkacka, która kształci młodzież w zawodzie tkackim teoretycznie i praktycznie. Szkoła jest utrzymywana przez Państwo i podlega Kuratorjum Okręgu Szkolnego łowuskiego.

Wobec dużej zainteresowania akcją Iniarstwa w Polsce, tak ze strony Władz jak i społeczeństwa, zadaniem Szkoły tkackiej w Striju jest specjalizowanie uczennic w tkactwie Inianem i polianem, przyczem uwzględniona jest nauka obróbki ln, oraz białenia i farbowania przędzy. Ze względu na podniesienie w kraju tej gałęzi przemysłu drobnego, w szkole wszystkie tkaniny wyrabiane są na krosnach ręcznych, zaś dla uczniow, którzy mogą spólkować się z przemysłem fabrycznym, są tak krosna mechaniczne do wyrobu tkanin lnianych i konopnych.

Chcąc udostępnić naukę dzwiczestwu, które pragnęłyby nauczyć się tkactwa, dyrekcja szkoły w porozumieniu z Kuratorjum utworzyła w tym roku szkołę koadunkcyjną i w tym celu rozpoczęła przyjęcia kandydatek. Dla dziewcząt dodatkowo będą wprowadzone specjalne roboty wchodzące w zakres tkactwa.

Uczeń kończący szkołę może pracować w wytwórnicach wyrobów lnianych, może znaleźć w dowolnej miejscowości warsztat tkacki, lub też pracować jako instruktor tkactwa lnianego.

Szkoła stryjka brała udział w ub. roku w Wystawie Iniariskiej w Wilnie i w tym roku w Wystawie — Targi „Łon Polski” w Warszawie. Ekspozycja szkolna mieści chętnych nabywców, gdyż wszystkie zostały rozsprzedane. Młodzież zdolna do robót ręcznych i rysunków ma w tkactwie duże pole do popisu, a szkoła zawodowa jest jedynym drogowiskiem w tym kierunku. Informacje w sprawie warunków przyjęcia należy zwracać się do Dyrektora Państwowego Szkoły tkackiej w Striju.

Groźna rywalka „królów gwiazd”

Nie każdy może win, że wśród gwiazd Hollywooda panuje pewna hierarchia. Odrębna bowiem, najwyższe i najbardziej uprzywilejowaną 1. z. najpiękniejszą grupę stanowią królowe gwiazd.

Do nich zaliczyć można Marlene Dietrich, Greta Garbo, Sylvia Sydney i t. inn.

Obecnie jednak radka rywalka najwyższej konstelacji gwiazd jest doniedawna nieznaną, a obecnie najbardziej popularną Carola Lombard.

Arytka, to naprawdę w tym roku zaszła gwiazd, lecz najbardziej stawiała się rewolucyjną kreacją w obrazie „Tajemna moc”, osnutym na tle b. ciekawego scenariusza.

Carola Lombard zdobyła ostentolno złoty medal i najwyższe odznaczenie Akademii Sztuki Filmowej.

Najnowszy obraz Paramounta p. t. „Tajemna moc” należy do rzędu filmów oryginalnych. Wszystko w tym obrazie jest niebanalne: temat, inscenizacja, gra artystów, a nawet technika.

Zagadnienie dwuliczu duszy ludzkiej wiąże się konkretnie z intymną miłością oraz sensacyjną akcją.

Krótko mówiąc znalazł można w „Tajemnych mocach” zarówno rzeczy godne przemyslenia, jak i dziać emocji i estetycznej.

Film wzbudził zainteresowanie jeszcze z tego względu, że bohaterki „Tajemnych moc” jest nowa, piękna gwiazdka Carola Lombard.

Rynek zbawowy

(notowania giełdy warszawskiej) Złoto 13.00—13.50, srebrko 15.00—15.00 zbirana 18.00—18.50, owies 12.00—12.50, zbierany 14.00—14.50, jęczmień 14.50—16.50.

Rynek a nabiałowy

(dane Związku Spółdzielców Tjajeżarskich i Mieszkańców) Masło pierwszego gat. w hurtowej sprzedaży po zł. 1.50—1.70, jaja w hurtie loco sklep odbiorczy za 24 kopy, jaj świeżych i niespożytych zł. 60.—, miód w hurtie zł. 7.10—1.80 za kg, mięko polne w drobnej hurtowej sprzedaży loco sklep odbiorczy od zł. 0.17 — za litr.

Siłowanie pozobawienia się życia.

Obok skwerku przy ul. Stary Rynek znalazłono kobietę dającą słabe oznaki życia. Natchmiast udwołiono ją do szpitala. Okazało się, że jest to Janina Miankówna l. 20, służąca, która przed 20-tu dniami została odprawiona z pracy. Wydmieniono wylądanie w celu oszczędności ożycia w celu pozobawienia się życia. Przyczyna tjrgnięcia się na życie — brak pracy.

Przejechanie dziecka przez autobus.

Na ulicy Starowiejskiej pod przejeżdżającym autobusu Jana Szymańskiego, kie-

rowany przez szofera Stefana Grzesiaka, dostało się dziecko płt męskiej w wieku lat 4—5 Heleny Ulkowiej, Szarowitka 75. Dziecko przewieziono do szpitala N. M. P., gdzie lekarz stwierdził, iż doznało ono lekkich obrażeń cieleśnych i po nałożeniu opatrunka matka zabrała je do domu.

Kradzieże.

Ze sklepu Rywki Liberman przy ul. Jatkowej 4, nieznan sprawca skradł 2 sztuki materiału wartości 70 zł.

Władysławowi Krawczykowi, zam. Piłsudskiego 77, skradziono rower wartości 65 zł.

Bilans zamknięcia w dniu 13.XII.33 r. Gminnej Kasy Poż. Osocz. gminy Świnarów w Łosicach.

Table with columns: Nazwa rachunku, Pozostałość, Wzrost, Ma. Rows include Kasa Polityczna, Wkłady, R-ki w Bankach, etc.

Razem 36.643,56 36.643,56

Rachmistrz: Ir. Kaczmareczyk, Zarząd: (—) Wl. Chruńnik, (—) Gr. Bachnik

Rachunek strat i zysków za 1933 rok.

Table with columns: Wydatki z gr., Odsetki od: a) wkładów, b) długów, c) Koszty prowadzenia adm., etc.

Rachmistrz: (—) Wl. Chruńnik, (—) Gr. Bachnik

Repertur kin siedleckich.

Kino P. B. K. „Dama Kier” „Świątovid” „Kobieta i bestja”

JAN SZYMAŃSKI SIEDLCE, SIENKIEWICZA 5. Komunikacja Autobusowa na szlakach Siedlce—Warszawa i Siedlce—Cotoc—Janów Podlaski. Autobusy odchodzą z Siedlec do Warszawy godz. 6.20 i 7.40, autobusy odchodzą z Siedlec do Łosic godz. 9.00, 12.00, 16.00, 18.30, 22.40. Autobusy odchodzą z Siedlec do Janowa Podl. 18.30. Autobusy odchodzą z Łosic do Siedlec godz. 6.00, 7.00, 9.00, 12.00, 15.00. Autobusy odchodzą z Janowa do Siedlec godz. 7.00. (118)

LECZENIE ŻYŁAKÓW I HEMOROIDÓW bez operacji Dr. M. SCHLEICHER, Siedlce ul. Kilińskiego 24. (115)

uwaga!!

Sklep galanterii męskiej, stalowej, zabawek i towarów religijnych. M. M. Olshewski. Zostal przeniesiony na ul. Przechodnią 1. — cny b. niskie. —

Okulista Dr. LUCJAN WEINGOTT z WARSZAWY zamieszkuje stała w Siedlcach, ulica Kilińskiego 24. PRZYJMUJE CHOROBY NA OCZY CHODZIENNE od 7 — 10 r. i od 4 — 7 wiecz. (110)

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI ZWIĄZKU MIĘDZYKOMUNALNEGO w Siedlcach, ul. Piłsudskiego 6, tel. 261. Przymywkę wkłady od 1 złotego. Placi na wkładach 4%, do 6% zależnie od terminu wypowiedzenia. Zaliczawa wszystkie czynności bankowe. Szybka i solidna obsługa. Tajemnica lokat i wkładów ustawowo zastrzeżona.

OGŁOSZENIE.

W sprawie odsetek zwłoki za wkłady ubezpieczeniowe Ustawa o ubezpieczeniu społecznym wprowadziła szereg zmian, dotyczących między innymi, sposobu wpłacania składek ubezpieczeniowych. Pierwszą niezgodnością nowych przepisów powodując liczną nieporozumienia na tem, prosta Ubezpieczalnia Społeczna w Siedlcach wyraża w interesie p. p. pracodawców, co następuje: Na zawiadanie nr. 218 i 229 ustawy o ubezpieczeniu społecznym (z dn. 28 marca 1933 r.) od zaliczonych składek ubezpieczeniowych, nieopłaconych w obowiązujących terminach, Ubezpieczalnia ściągła odsetki zwłoki w wysokości obowiązującej tjrpy odsetek prawnych, zwiększoną o jedną piątą część tej stopy 1. i obecnie Ubezpieczalnia pobiera odsetki zwłoki w wysokości 12 proc. rocznie. Stawomno do 5 36, 37 i 38 rozporządzenia P. Ministra Opieki Społecznej z dnia 28 grudnia 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 103, poz. 819) obowiązek opłaty składek jest niezalazny od ustalenia ich wysokości przez Ubezpieczalnię Społeczną, od jej wierzwi płatniczych, lub prawomocności ewentualnych jej orzeczeń. Należno składek winny być wpłacone do Ubezpieczalni licząc za wszystkie rodzaje ubezpieczeń, którym podlegają pracownicy zatrudnieni w pracodawcy, co miłośną z dolu najpóźniej do dnia 10-go następnego miesiąca. Odsetki zwłoki, należne w razie niezucnienia składek w terminie, są liczone od następnego dnia po upływie terminu płatności składek 1. i, od dnia 11-go każdego miesiąca, przyczem miesiąc rozpoczęty liczy się za cały, po fermin płatności składek za m-c maj upłynął dn. 10-czo, odsetki zwłoki Ubezpieczalnia liczy będzie od dnia 11-go czerwca. Jak wynika jasno z brzmienia przytoczonych powyżej przepisów ustawy i rozporządzenia, obliczenie odsetek zwłoki nie jest dowolnie dokonywane przez Ubezpieczalnię Społeczną w Siedlcach, lecz stanowi obowiązek Ubezpieczalni, oparty na postanowieniach przepisów obowiązujących. Dla usunięcia możliwości niezrozumień oraz nieobliczenia Ubezpieczalni Spółecznej w Siedlcach miażdżących skargami i nieuczciwymi reklamacjami, we własnym interesie p. p. pracodawców i tych kszto zastosowanie się do powyżej przytoczonych, a zupełnie wyraźnych przepisów ustawy i rozporządzenia, przyczem terminowo uszczelnienie należących składek ubezpieczeniowych, gdyż jedynie ta droga pozwoli im uniknąć opłacenia odsetek za zwłokę. Siedlce, w lipcu 1934 r.

Dyrekcja Ubezpieczalni Społecznej w Siedlcach.

Warunki prenumeraty: Rocznie 8 zł., półrocznie 4 zł., kwartalnie 2 zł.

Ogłoszenia: Cała strona 20 zł. Drobne — 10 gr. za wyraz w wierszu jednosłupowym. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Redakcja rękopisów nie zwraca.

Wydawcy: Podlaska Spółdzielnia Wydawnicza i Spółdzielnia Wydawnicza w Siedlcach.

Redaktor: Tadeusz Zemlich.

Drukarnia Spółdz. Zarobk. b. Wojsk. przy Federacji P. Z. O. O. w Siedlcach, ul. Piękną 34, tel. 30.